

Stand van zaken Brzo bedrijven 2015

Rapportage januari - december 2015

Enschede, 5 februari 2016



BRANDWEER 

TWENTE

Colofon

Titel rapport: Stand van zaken Brzo bedrijven 2015
Subtitel: Rapportage januari - december 2015

Opdrachtgever: Aschwin Ekkel
Opsteller(s): Bart Slot en Leonie Mentink

Enschede, 5 februari 2016

© 2016, Brandweer Twente

Niets uit dit rapport mag worden veelevoudigd en/of openbaar worden gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Brandweer Twente.

Samenvatting

Dit rapport beschrijft de landelijke ontwikkelingen op het gebied van industriële veiligheid en de stand van zaken bij de Brzo bedrijven in Twente op 31 december 2015, zodat het bestuur geïnformeerd blijft. Onderstaande onderwerpen worden hierin standaard beschreven:

1. Landelijke ontwikkelingen
2. Algemene stand van zaken Brzo in Twente
3. Stand van zaken t.a.v. elk specifiek Brzo-bedrijf in Twente

Landelijke ontwikkelingen en vertaling binnen Twente

De vuurwerkramp in Enschede (13 mei 2000) heeft destijds geleid tot extra aandacht voor externe veiligheid en vormde de basis voor de Programmafinanciering EV-beleid voor andere overheden en de daarop volgende decentralisatie-uitkering aan het provinciefonds. Er is al veel gebeurd en bereikt maar recente ervaringen (Chemiepack en Odfjell) laten zien dat de eindsituatie, waarbij het thema omgevingsveiligheid adequaat is geborgd, nog niet is bereikt.

De 'Impuls Omgevingsveiligheid 2015-2018' wordt landelijk gezien als belangrijk instrument dat bijdraagt aan een gewenste kwaliteitsimpuls van de omgevingsveiligheid. Vanuit de zes Brzo landsdelen wordt uitvoering gegeven aan de projecten die voor de uitvoering van het Brzo deel van deze impuls gelden zijn gestart. Vanuit Twente dragen wij bij aan 3 deelprojecten.

Een evaluatie van de landelijke visie voor Brzo inspecteurs heeft als belangrijke constatering dat het kennisniveau van de medewerkers die zich bezighouden met industriële veiligheid in de afgelopen jaren sterk verbeterd is, maar dat deze nog niet specialistisch genoeg is. Deze visie geeft aan dat de medewerkers zich meer moeten specialiseren op de taken die de veiligheidsregio heeft op het gebied van industriële veiligheid. Tevens is vastgesteld dat de verbinding met de repressie moet verbeteren. De notitie 'Opleidingen Specialist Industriële Veiligheid' waarin de nieuwe opleidingseisen beschreven worden, is in november 2015 vastgesteld. In 2016 wordt een planning gemaakt voor het op niveau brengen en houden van de Brzo inspecteurs binnen het BrzoVR Oost samenwerkingsverband.

Op 8 juli 2015 is het Besluit risico zware ongevallen 2015 van kracht geworden. De ministeriële regeling die toebehoort bij het Brzo2015 wordt naar verwachting in februari 2016 vastgesteld. De SEVESO III-richtlijn kent een aantal wijzigingen ten opzichte van de huidige SEVESO II-richtlijn. De belangrijkste verschillen zitten in de classificatie van de gevarenklassen toxisch en ontvlambaar.

In de eerste helft van 2016 zal voor de Twentse bedrijven een QuickScan worden uitgevoerd om inzicht te krijgen in de gevolgen van de wijzigingen voor Veiligheidsregio Twente. Deze kan pas gestart worden als ook de bijbehorende Regeling risico's zware ongevallen 2015 van kracht wordt.

Vanaf 1 januari 2016 zijn Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag voor alle Brzo-bedrijven. De wijziging van het Besluit omgevingsrecht (BOR) die dit regelt is op 17 november 2015 gepubliceerd en is op 1 januari 2016 in werking getreden.

Voor de uitvoering van de Brzo taken zijn landelijk kwaliteitseisen vastgelegd. Om te kunnen voldoen aan deze eisen is het BrzoVR Oost samenwerkingsverband van kracht. In 2015 hebben de inspecteurs van BrzoVR Oost voor het eerst ook in de andere veiligheidsregio's binnen het samenwerkingsverband geïnspecteerd. Door de inspecteurs is dit als zeer positief ervaren. Met name het delen van kennis en het opdoen van ervaring buiten de eigen regio wordt als positief benoemd. In 2016 wordt deze uitwisseling voortgezet.

Stand van zaken Brzo-bedrijven in Twente

In Twente zijn op dit moment negen Brzo bedrijven actief (vier hogedrempelinrichtingen en vijf lagedrempelinrichtingen Brzo: zie hoofdstuk 2.3 voor de gehanteerde terminologie 'hoge- en lagedrempelinrichtingen'). Zoals in beleid beschreven staat, worden alle bedrijven jaarlijks geïnspecteerd. Alle Brzo bedrijven in Twente zijn in 2015 conform planning geïnspecteerd. Bij vier van de negen bedrijven loopt op dit moment handhaving die in 2015 gestart is door één van onze inspectiepartners. Een toelichting per specifiek bedrijf is opgenomen in de bijlage.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
Landelijke ontwikkelingen en vertaling binnen Twente.....	3
Stand van zaken Brzo-bedrijven in Twente.....	3
1 Inleiding	5
2 Landelijke ontwikkelingen	6
2.1 Impuls Omgevingsveiligheid 2015-2018	6
2.2 Doorontwikkeling opleiding Specialist Industriële Veiligheid en aanvullende opleidingseisen	6
2.3 Invoering SEVESO III-richtlijn	6
2.4 Provincies bevoegd gezag voor Brzo-inrichtingen	7
3 Uitvoering Brzo in Twente	8
3.1 Algemeen.....	8
3.2 Stand van zaken Brzo-bedrijven in Twente.....	8
3.3 Toekomstige Brzo bedrijven.....	10

1 Inleiding

Brandweer Twente voert de Brzo inspecties uit. Vanwege de grootte van de risico's bij deze bedrijven geeft Brandweer Twente twee keer per jaar informatie over de stand van zaken bij de Brzo bedrijven aan het bestuur van Veiligheidsregio Twente. Dit rapport beschrijft actuele onderwerpen op het gebied van industriële veiligheid en de stand van zaken bij de Brzo bedrijven in Twente op 31 december 2015, zodat het bestuur geïnformeerd blijft over de stand van zaken. Onderstaande onderwerpen worden hierin standaard beschreven:

- Landelijke ontwikkelingen
- Algemene stand van zaken Brzo in Twente
- Stand van zaken t.a.v. elk specifiek Brzo-bedrijf in Twente

2 Landelijke ontwikkelingen

2.1 Impuls Omgevingsveiligheid 2015-2018

De vuurwerkramp in Enschede (13 mei 2000) heeft destijds geleid tot extra aandacht voor externe veiligheid en vormde de basis voor de Programmafinanciering EV-beleid voor andere overheden en de daarop volgende decentralisatie-uitkering aan het provinciefonds. Er is al veel gebeurd en bereikt maar recente ervaringen (Chemiepack en Odfjell) laten zien dat de eindsituatie, waarbij het thema omgevingsveiligheid adequaat is geborgd, nog niet is bereikt.

De 'Impuls Omgevingsveiligheid 2015-2018' (hierna: IOV) wordt gezien als belangrijk instrument die bijdraagt aan een gewenste kwaliteitsimpuls van de omgevingsveiligheid. De IOV bestaat uit vier deelprogramma's van de decentrale overheden waarbij de provincie Zuid-Holland als adressant optreedt.

De deelprogramma's betreffen:

1. Brzo
2. PGS (Publicatiereeksen Gevaarlijke Stoffen)
3. Informatie- en Kennisinfrastructuur
4. Lokaal externe veiligheidsbeleid

In 2015 is vanuit het Landelijk Expertise Centrum BrandweerBRZO (hierna: LEC) een programma coördinator deelprogramma 1 aangesteld. Vanuit de zes Brzo landsdelen wordt uitvoering gegeven aan de projecten die voor de uitvoering van deelprogramma 1 zijn gestart. Het betreft projecten die door de veiligheidsregio's worden uitgevoerd, maar het betreft ook projecten die gezamenlijk met Inspectie SZW en bevoegd gezag Wabo (de Brzo inspectiepartners) worden uitgevoerd. Vanuit Twente dragen wij bij aan drie projecten, te weten Landelijke benadering risicobedrijven, Opleidingen en Kwaliteitstoets VTH medewerkers. De uitvoering hiervan verloopt via het Brzo samenwerkingsverband Oost (hierna: BrzoVR Oost).

2.2 Doorontwikkeling opleiding Specialist Industriële Veiligheid en aanvullende opleidingseisen

Naar aanleiding van de maatlat en het xPLOSIV programma (2008) heeft het LEC in samenwerking met de Brandweeracademie de leergang Specialist Industriële Veiligheid (SIV) ontwikkeld. In 2014 heeft een 'visiebijeenkomst Brzo' plaatsgevonden over de stand van zaken tot dan toe. Dit heeft geresulteerd in een visiedocument. Een belangrijke constatering is dat het kennisniveau van de medewerkers die zich bezighouden met industriële veiligheid in de afgelopen jaren sterk verbeterd is, maar nog niet specialistisch genoeg is. De visie geeft aan dat de medewerkers zich meer moeten specialiseren op de taken die de veiligheidsregio heeft op het gebied van industriële veiligheid. Tevens is vastgesteld dat de verbinding met de repressie moet verbeteren. De notitie 'Opleidingen Specialist Industriële Veiligheid' waarin de nieuwe opleidingseisen beschreven worden, is in november 2015 vastgesteld. In het eerste kwartaal 2016 wordt in kaart gebracht in welke mate de inspecteurs binnen het BrzoVR Oost voldoen aan de opleidingseisen. Op basis van deze inventarisatie wordt een planning gemaakt voor het op niveau brengen en houden van de Brzo inspecteurs.

2.3 Invoering SEVESO III-richtlijn

Per 8 juli 2015 is middels het van kracht worden van het Besluit risico zware ongevallen 2015 (hierna: Brzo2015), de SEVESO III-richtlijn ingevoerd in Nederland. Deze Europese richtlijn is een herziening van de huidige SEVESO II-richtlijn die de basis was voor het Nederlandse Besluit risico's zware ongevallen 1999. In het nieuwe besluit worden VR-plichtige bedrijven *hogedrempelinrichtingen* genoemd. PBZO-plichtige bedrijven worden voortaan *lagedrempelinrichtingen* genoemd.

De Ministeriële regeling die toebehoort bij het Brzo2015 wordt naar verwachting in februari van dit jaar vastgesteld. De SEVESO III-richtlijn kent een aantal wijzigingen ten opzichte van de huidige SEVESO II-richtlijn. De belangrijkste verschillen zitten in de classificatie van de gevarenklassen toxisch en ontvlambaar.

Actiepunten:

- In de eerste helft van 2016 uitvoeren van een QuickScan om inzicht te krijgen welke gevolgen het wijzigen van SEVESO II naar SEVESO III per 8 juli 2015 heeft en welke acties voor Veiligheidsregio Twente daaruit voortkomen. De QuickScan kan starten als de Regeling risico's zware ongevallen is vastgesteld.
- Inspecteurs via de landelijke BRZO+ organisatie bijscholen over de vernieuwde richtlijn.
- Handhavingsbeleid en aanwijzingsbesluit toezichthouders aanpassen aan het nieuwe besluit. Dit zal binnen het BrzoVR Oost gezamenlijk worden opgepakt. Hiervoor wordt aangesloten bij het landelijke format dat in opdracht van het LEC wordt opgesteld.

2.4 Provincies bevoegd gezag voor Brzo-inrichtingen

Vanaf 1 januari 2016 zijn Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag voor alle Brzo-inrichtingen. De wijziging van het Besluit omgevingsrecht (BOR) die dit regelt is op 17 november 2015 gepubliceerd en is op 1 januari 2016 in werking getreden. In de uitvoering heeft de inwerkingtreding geen consequenties omdat de inrichtingen qua uitvoering al vielen onder de specifieke BRZO omgevingsdiensten in ons land

3 Uitvoering Brzo in Twente

3.1 Algemeen

Veiligheidsregio Twente (VRT) heeft voor de uitvoering van haar Brzo taken en voor het voldoen aan de landelijke kwaliteitscriteria voor inspecteurs, samenwerking gezocht met de veiligheidsregio's in de provincies Gelderland en Overijssel. Sinds 2013 bestaat een dienstverleningsovereenkomst tussen de veiligheidsregio's Gelderland-Zuid, Gelderland-Midden, Noordoost-Gelderland, IJsselland en Twente. Er wordt conform overeenkomst gewerkt met de partner regio's. Hiermee wordt voldaan aan de wens vanuit de ministeries van Veiligheid en Justitie en Infrastructuur en Milieu om voor de uitvoering van Brzo taken te werken in zes landsdelige regio's.

Binnen BrzoVR Oost is gekozen om geen coördinator voor het samenwerkingsverband aan te stellen, maar om de coördinerende werkzaamheden te verdelen tussen de deelnemende veiligheidsregio's. Op die manier kan met een gesloten beurs invulling worden gegeven aan de samenwerking. In 2016 gaat deze manier van samenwerking geëvalueerd worden. De verzwaring van de opleidingseisen in combinatie met de landelijke wens de coördinerende taken verder te professionaliseren kunnen aanleiding zijn om de huidige werkwijze aan te passen.

In 2015 hebben de inspecteurs binnen BrzoVR Oost voor het eerst in andere veiligheidsregio's binnen het samenwerkingsverband geïnspecteerd. Uitgangspunten hierbij zijn dat tenminste één inspecteur betrokken blijft bij de bedrijven uit zijn eigen regio en dat de inspectielast per inspecteur gelijk blijft. Doordat volgens de landelijke methodiek wordt geïnspecteerd zijn de inspecteurs binnen BrzoVR Oost van gelijk niveau en zijn de werkzaamheden één op één over te dragen. Door de inspecteurs is dit als zeer positief ervaren. Met name het delen van kennis en het opdoen van ervaring buiten de eigen regio worden als positief benoemd. Daarnaast wordt het ook als positief ervaren dat met een frisse blik naar de bedrijven wordt gekeken. De uitwisseling krijgt in 2016 een vervolg. In 2015 zijn ook voor het eerst buiten de regio bedrijfsbrandweer-inspecties gehouden. Ook dit zal in 2016 worden voortgezet.

3.2 Stand van zaken Brzo-bedrijven in Twente

Binnen BrzoVR Oost zijn 51 actieve Brzo-bedrijven (30 hogedrempelinrichtingen en 21 lagedrempelinrichtingen). Binnen Veiligheidsregio Twente zijn op dit moment 9 Brzo bedrijven actief (4 hogedrempelinrichtingen en 5 lagedrempelinrichtingen). In het eerste kwartaal van 2016 moet blijken of hieraan 1 Brzo bedrijf toegevoegd wordt, een bedrijfsbezoek in 2016 gaat hier uitsluitsel over geven. Conform beleid worden alle bedrijven jaarlijks geïnspecteerd. Alle Brzo bedrijven in Twente zijn in 2015 conform planning geïnspecteerd.

Tijdens de inspectie wordt middels een systeeminspectie gekeken of het bedrijf voldoet aan geldende wet- en regelgeving. Als niet voldaan wordt aan wet- en regelgeving is er sprake van een overtreding en in dat geval wordt handhaving ingezet conform het handhavingsbeleid. Inspecties zijn steekproeven. Bij Brzo-bedrijven vinden deze jaarlijks plaats, op basis van het naleefgedrag eventueel frequenter. Tijdens een inspectie controleren inspecteurs niet alle onderdelen die met veiligheid, arbeidsomstandigheden of milieu te maken hebben. In een cyclus van 5 jaar worden alle elementen van het Brzo geïnspecteerd.

Het inspectieteam beoordeelt tijdens de inspectie de ernst van de overtredingen. Er zijn drie categorieën die de ernst van de overtredingen weergeven. Categorie 1 voor de zwaarste overtredingen waarbij vrijwel direct een zwaar ongeval kan plaatsvinden. Categorie 2 voor de middelzware overtredingen, waarbij geen onmiddellijke dreiging van een ongeval aan de orde is. Als laatste categorie 3 waarbij sprake is van een zeer geringe dreiging van een ongeval. Op basis van deze indeling bepalen de inspecteurs hoe ze gaan handhaven.

Als wel voldaan wordt aan wet- en regelgeving is er geen sprake van een overtreding of handhaving. Vaak worden dan wel verbeterpunten geconstateerd. Deze worden opgenomen in het inspectierapport en het bedrijf moet deze punten oppakken en verbeteren. In de eerstvolgende inspectie wordt het bedrijf gevraagd hoe deze punten zijn verbeterd. In de bijlage van dit rapport zijn per bedrijf zowel de overtredingen als de verbeterpunten kort beschreven. Deze informatie komt uit de samenvattingen van de inspectierapporten die actief openbaar worden gemaakt op de website van Brzo+ <http://brzoplus.nl/inspecties-0/kies-regio/gelderlandoverijssel/>

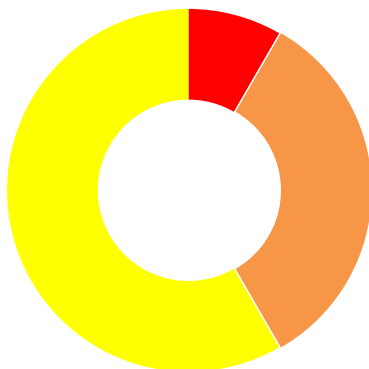
7x

Categorie 3

Zeer geringe dreiging op zwaar ongeval

Het optreden van de toezichhouder heeft er bij de overtreding van de categorie 1 toe geleid dat de gevaarlijke situatie snel is beëindigd.

Totaal 12 overtredingen



1x

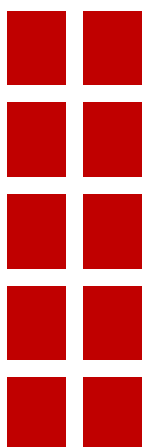
Categorie 1

Onmiddellijke dreiging op zwaar ongeval

4x

Categorie 2

Verhoogde dreiging op zwaar ongeval, maar niet onmiddellijk



10*

bedrijven



10

bedrijven geïnspecteerd (100%)



6

bedrijven geen overtredingen



2

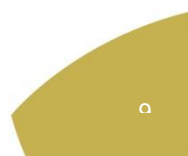
bedrijven 1-2 overtredingen



2

bedrijf ≥ 3 overtredingen

* dit is inclusief één Brzo-bedrijf in Twente dat is geïnspecteerd maar sinds de invoering van het Brzo2015 niet meer valt onder die wetgeving.



Bedrijf	Brzo-plicht	Inspectie 2015	Bijzonderheden	Planning inspectie 2016
Elementis Specialties Netherlands B.V.	hogedrempelinrichting	9, 10 en 11 februari 13 en 16 november	Handhaving ingezet door inspectie SZW en bevoegd gezag Wabo	21, 22 en 23 maart en 29 en 30 november
Diversey B.V.	lagedrempelinrichting	17 en 18 maart en een onaangekondigde inspectie op 30 november	Handhaving ingezet door inspectie SZW	25 en 26 april
Hofman	lagedrempelinrichting	8 september	Geen handhaving	16 september
Praxair	lagedrempelinrichting	16 en 17 september	Geen handhaving	20 september
Hardchroom van der Meer B.V.	Geen Brzo-plicht meer	18 september	Op basis van Brzo2015 is de Brzo-plicht komen te vervallen	Niet van toepassing
Argos B.V.	hogedrempelinrichting	29 en 30 september	Handhaving ingezet door inspectie SZW	23 en 24 november
Sita EcoService	lagedrempelinrichting	10 en 11 november	Geen handhaving	11 en 14 oktober
Gasolieopslag Marssteden Enschede (GOME)	hogedrempelinrichting	23 november	Geen handhaving	Nog niet gepland
ViVoChem B.V.	hogedrempelinrichting	24 en 26 november	Handhaving ingezet door inspectie SZW ingezet	13 en 15 december
Ovako Twente B.V.	lagedrempelinrichting	1 december	Geen handhaving	28 juni

Tabel 1 Overzicht Brzo bedrijven in Twente

3.3 Toekomstige Brzo bedrijven

Moxba-Metrex in Almelo is een bedrijf dat gespecialiseerd is in een verantwoorde en milieuvriendelijke verwerking van verbruikte katalysatoren en metaalhoudende afvalstoffen. Het Wabo bevoegd gezag heeft aangegeven dat het bedrijf Brzo-plichtig is. Op 12 januari 2016 is het bedrijf bezocht, op basis hiervan dient het bedrijf een rapport in met informatie over het bedrijf en de mogelijke gevaren die de activiteiten van dat bedrijf met zich meebrengen. De initiële Brzo-inspectie vindt plaats op 27 oktober 2016.